

جناب آقای دکتر سالاری

مدیرعامل محترم سازمان تأمین اجتماعی

با سلام

احتراماً، ضمن ابراز تشکر و اعلام حمایت اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران از رویکرد جنابعالی مبنی بر شفاف سازی مقررات، رعایت اصل قانون مداری، ایجاد وحدت رویه و بهبود مستمر امور در واحدهای اجرایی آن سازمان، به استحضار میرساند پیش نویس «تنقیح و تلخیص بخشنامه (۱۱) جدید درآمد و ملحقات آن» که در اجرای مواد «۲» و «۳» قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار مصوب ۱۳۹۰/۱۱/۱۶ به سمع و نظر برخی از تشکل های کارفرمایی رسیده، ابهامات عدیده ای دارد که چنانچه فارغ از توجهات و مقررات مربوطه، تصویب و ابلاغ گردد، نه تنها رافع مشکلات فعلی کارفرمایان در سیستم بازرسی از دفاتر قانونی، موضوع ماده ۴۷ قانون تأمین اجتماعی نبوده، بلکه برخی از مفاد آن صراحتاً مغایر با مفاد مصوبه ستاد اقتصاد مقاومتی، مواد «۳۸» و «۴۷» قانون تأمین اجتماعی بوده که در صورت تصویب منجر به جایگزینی بخشنامه، بجای قانون می گردد.

اتاق تهران قبلاً طی نامه شماره ۹۸/۱۴۹۹۲/الف ت مورخ ۱۳۹۸/۹/۴ که براساس گزارشات و شکایات کارفرمایان و تحقیقات میدانی از جمله موضوع اعتراض کارفرمایان به صورتحسابهای صادره ناشی از بازرسی از دفاتر قانونی در هیأت های تشخیص مطالبات و نیز به منظور محقق شدن رویکرد رعایت اصل قانون مداری و ایجاد وحدت رویه و بهبود مستمر امور در واحدهای اجرایی در عرصه عمل و تطابق رویه ها و بخشنامه ها با قوانین، نظرات خود را اعلام نموده است. (تصویر پیوست)

با توجه به مراتب فوق ضمن اعلام مخالفت با پیش نویس تنقیح و تلخیص بخشنامه مذکور، خواهشمند است دستور فرمایید از تعجیل در تصویب، خودداری و مراتب جهت بررسی و اعمال نظرات مربوطه، مجدداً در دستور کار قرار گیرد.

مسعود خوانساری

رونوشت:

جناب آقای وردی نژاد معاون محترم سیاسی دفتر رئیس جمهور جهت استحضار

جناب آقای دکتر میدری معاون محترم رفاه اجتماعی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و دبیر هیأت امنای سازمان تأمین اجتماعی

بسمه تعالی

رئیس

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران

شماره: ۹۹/۳۷۷۰/الف ت

تاریخ: ۱۳۹۹/۴/۹

پیوست:

اعضای محترم هیأت رئیسه اتاق تهران جهت استحضار

جناب آقای شافعی رئیس محترم اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران جهت استحضار

جناب آقای بهمن عشقی دبیرکل محترم اتاق تهران جهت اطلاع

جناب آقای دکتر قریب معاون محترم بیمه ای سازمان تأمین اجتماعی جهت استحضار

جناب آقای هومن حاجی پور معاون محترم کسب و کار اتاق تهران جهت اطلاع

روسای محترم اتاق های بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی سراسر کشور جهت استحضار

روسای محترم تشکل های اقتصادی جهت استحضار

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران

بسمه تعالی

جناب آقای معینی

مدیر کل محترم وصول حق بیمه سازمان تأمین اجتماعی

با سلام و احترام

ضمن سپاسگزاری از اقدامات ارزنده جنابعالی درخصوص ایجاد تعامل فعالان اقتصادی و تبادل نظر در امور مرتبط و مشترک مانند تنقیح و تلخیص بخشنامه های سری ۱۱ جدید درآمد نکات و پیشنهاداتی چند به استحضار می رسد:

اول: حال که تصمیم به جمع بندی دستورات متعدد و تلخیص آنها در قالب مجموعه ای واحد گرفته شده است، بهتر است موارد سکوت و مغفول مانده، بعلاوه مواردی که نیاز به توضیح و تشریح تکمیلی دارند به این مجموعه اضافه شوند.

دوم: متأسفانه در سالهای اخیر رویکردها و دستورات صادره مسئولان تأمین اجتماعی از نگاه بیمه ای (در مقابل هر دریافت ایجاد یک سابقه و تعهد برای افراد) به رویکردی مالیاتی تبدیل شده و طبیعتاً این امر بر عملکرد و گزارشات بازرسان قانونی نیز تأثیر گذاشته است. علاوه بر آن دیدگاه مثبتی نسبت به کارفرمایان وجود نداشته و آنها هستند که باید در مقابل حدس و گمان های بازرسان و اتهامات، دلایل بی گناهی خود را ثابت کنند. به عنوان مثال عمل خرید و فروش که ذاتاً معاف از پرداخت حق بیمه محسوب می شود به دلیل احتمال وجود دستمزد، به عنوان ارقام مشمول شناخته می شوند. جالبتر آنکه برای این فاکتورها که گویای یک مبادله یک روزه هستند مشمول ماده ۳۸ قانون به عنوان فعالیت مقطعه کاری شناسایی میشوند که عملاً اجرای تشریفات تعریف شده در این ماده برای کارفرمایان وجود ندارد. از طرفی در این مطالبات و وصولی ها تعهدی هم در قبال هیچ بیمه شده ای ایجاد نمی گردد.

سوم: برداشت ها و دستورات متفاوت از قوانین ثابت در زمانها و شرایط مختلف مانند عدم شمول بعضی پرداخت ها در یک بخشنامه و مشمول قراردادن آن در بخشنامه ای دیگر، حس ثبات و امنیت را از فضای کسب و کار سلب می نماید و همواره این سؤال در ذهن مخاطبان ایجاد می شود که چرا سازمان تأمین اجتماعی بدون آنکه قانون جدیدی به تصویب رسیده باشد دستورات مغایری صادر می نماید؟

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران

چهارم: برخی سکوت ها با ابهامات در بطن بخشنامه ها باعث تفاوت در استنباطات بازرسان در شناخت ارقام مشمول در موضوعات واحد در زمانها و شرایط متفاوت می شود. بدین گونه است که شاهد تفاوت ها و تعارضات در برخی از گزارشات هستیم. بعنوان نمونه ارقام هزینه ای ثبت در دفاتر قانونی شرکت که در یک دوره بازرسی در ستونهای مشمول ثبت گردیده، در دوره بعدی بازرسان دیگر همان ارقام را مشمول شناسایی ننموده اند.

پنجم: بازرسان دفاتر قانونی بعضاً براساس دستورات داخلی، مصوبات مورد تأیید سازمان را اجرا نمی کنند و یا به عبارت عامیانه آنرا دور می زنند. مانند استخراج ارقام سند افتتاحیه که از دو جنبه شکلی و ماهوی دارای اشکال است.

اول اینکه در بررسی هر دوره مالی صرفاً می توان ارقامی را مشمول قلمداد کرد که زمان وقوع آن با دوره مورد بررسی منطبق باشد درحالیکه پر واضح است که سند افتتاحیه عیناً سند اختتامیه سال و یا سالهای قبل است بدین معنا که مجموع عملکرد مالی سالهای قبل شرکت می باشد و این ایراد شکلی مشهود است. دوم آنکه بفرض که بشود در دوره بررسی اسناد افتتاحیه را نیز منظور نمود، منطقی نیست که مجموعه ای حاصل از اقدامات متفاوت مشمول و غیر مشمول را در قالب واحدی مشمول تلقی نمود، به خصوص آنکه در بین ارقام ظاهراً مشمول نیز می توان به اقلامی برخورد که خلاف این امر را اثبات میکنند. مانند مبالغ هزینه ای احداث بنا که به صورت امانی ساخته شده و حق بیمه های متعلقه کاملاً پرداخت شده اند. همچنین استهلاک ماشین آلات در کارخانجات تولیدی، خرید ماشین آلات خارجی و ...

با عنایت به موارد پیش گفت پیشنهاد به شرح ذیل به استحضار می رسد:

موارد اصلاحی و تکمیلی

۱- در بند ۲-۲ بخش «الف» فصل دوم به این مسئله توجه شود که دریافت مدارک مالی در ابتدای کار به خصوص فایل های کامپیوتری برای شرکت هائی که فاقد سیستم مکانیزه هستند و یا بصورت محدود از کامپیوتر استفاده می کنند به یک معضل تبدیل نشود.

۲- در بخش «ب» فصل دوم آرای محاکم قضائی در اولویت های بازرسی منظور گردد.

۳- در بند ۱-۶ بخش «د» فصل سوم پاداش افزایش تولید از موارد غیر مشمول مستثنی گردیده است. در صورتیکه مسئولان در مواردی نظرات متفاوت و مغایری ابراز داشته اند به عنوان مثال می توان به نامه شماره ۵۰۲۰/۹۷/۱۳۳۰ مورخ ۹۵/۷/۸ اداره کل وصول حق بیمه اشاره نمود. لذا توصیه می شود موارد استثنا توضیح داده شود.

۴- در بند ۱-۱۰ بخش «د» فصل سوم علاوه بر بیان معافیت شاغلان و بازنشستگان تحت پوشش سایر صندوق ها لازم

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران

است شرایط معافیت بازنشستگان و مستمری بگیران تأمین اجتماعی طبق مفاد دادنامه شماره ۹۰ مورخ ۱۳۷۱/۵/۷ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری نیز ذکر گردد.

۵- در بند ۳ بخش «د» فصل سوم شیوه شناخت «تبعیت دستوری» به طور دقیق تبیین گردد. در صورتیکه این امر ممکن نباشد اختیار تشخیص به کمیته ای سپرده شود. (موضوع قراردادهای پیمانکاری انفرادی)

۶- در بند ۴ بخش «د» فصل سوم درخصوص مقاطعه کاری های تک نفره همانگونه که از متن دادنامه های شماره ۵۸ مورخ ۷۶/۶/۲۵ و شماره ۱۸۱۵ مورخ ۹۳/۱۱/۱۶ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری استنباط می گردد. عدم شمول ماده ۳۸ به دلیل نبود فرد مزد بگیر در قرارداد، نمی توان جایگاه کارفرمائی، شخص پیمانکار را به بیمه شده تغییر داد. که مغایر آشکار با تعریف بند ۱ ماده ۲ قانون تأمین اجتماعی است انتقال داد که متاسفانه بعضی از مسئولان به صورت شفاهی یا کتبی عدم شمول ماده ۳۸ را مترادف با شمول ۲۸ تفسیر و اعلام نموده اند که نوعی نقض غرض از دادنامه های فوق الذکر محسوب می گردد. لذا چنانچه این موضوع در این بند به روشنی توضیح داده شود راه بر تفاسیر فردی بسته خواهد شد در مورد این بند و بند ۳ چنانچه توضیحات تکمیلی به آنها افزوده شود به «تذکر» بند ۴ نیازی نخواهد بود.

۷- درخصوص نحوه اجرای مفاد بند ۵ بخش «د» فصل سوم در تعریف فاکتور یا صورت حساب رسمی لازم است به این واقعیت توجه شود که بعضی مشخصه ها مثل کد اقتصادی برای برخی کارفرمایان مثل اصناف الزامی و ممکن نیست لذا می باید در این خصوص ابهام زدائی صورت گیرد و همچنین روشن نبوده مفهوم «سفارش ساخت» باعث اظهارنظرهای متفاوت و بعضاً غیرمنطقی شده است. از آنجا که اساساً در ماده «۴۷» قانون تأمین اجتماعی حیطه اختیارات بازررس دفاتر قانونی مشخص نیست در اکثر گزارشات مشاهده میگردد که چنانچه تعداد فاکتورهای خرید از یک فروشگاه به چندین فقره برسد، علیرغم رسمی بودن فاکتورها، به دلیل تعداد فاکتورها بازررسین آنها را قرارداد مشمول ماده «۳۸» دانسته و در ستونهای مشمول گزارش می نماید. (بعنوان مثال فاکتورهای خرید غذا از رستوران)

در بخش تعریف فاکتور: با توجه به تفاوت در ماهیت ارقام مشمول مالیات و ارقام مشمول کسر حق بیمه، تسری تعریف فاکتور رسمی طبق ماده (۱۹) قانون مالیات بر ارزش افزوده قابل تعمیم به قانون تأمین اجتماعی نیست. ضمن اینکه ممکن است فاکتور خرید از طرف صنوفی صادر گردیده باشد که اساساً مشمول مالیات بر ارزش افزوده نبوده و در سامانه ارزش افزوده ثبت نام ننموده اند. بنابراین وابسته نمودن فاکتور خرید به ارزش افزوده از منظر قوانین سازمان تأمین اجتماعی ناصواب است.

۸- در تشخیص ملاک هزینه های مشمول طبیعتاً بازرسان باید به مفهوم واژه «مستمر» مندرج در بند ۵ ماده ۲ قانون تأمین اجتماعی توجه داشته باشند به دلیل سکوت قانونگذار درخصوص مفهوم و گستره و محدودیت های این واژه

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران

سازمان تأمین اجتماعی از سالها گذشته تفسیرهای مختلف و برداشت های بعضاً متناقضی از این واژه داشته و دارد. لذا بهتر است این مفهوم با تعریفی که در این متن گنجانده می شود، مسئولان اجرائی و بازرسان و ذینفعان را به یک تفسیر واحد برساند. ضمناً از آنجا که کارفرمایان بعضاً پرداختهای موردی به افرادی که آنان رابطه کارفرمائی و بیمه شده ندارد مانند راننده تاکسی، باربر، نظافتچی و ... داشته و بازرسان این پرداختها را مشمول و غالباً در ردیف ۱-۵ کاربرگ شماره ۲ درج می نمایند، لازم است اطلاق یا عدم اطلاق واژه «مستمر» بر مبالغ پرداختی به آنان تبیین گردد.

۹- برخی از تولید کنندگان و فروشندگان مانند شرکتهای دارویی برای رقابت با شرکا به خریداران مانند داروخانه هایی که در میزان خرید آنها افزایش ایجاد شود، ارقامی به صورت نقدی یا در قالب های دیگر به عنوان جایزه، تشویق و پاداش خرید، تخفیف ... پرداخت میگردند بین فروشنده هیچگونه رابطه کارفرمائی و مزد بگیری براساس قوانین وجود ندارد لذا مشمول کسر حق بیمه دانستن این ارقام توسط بازرس فاقد منطق قانونی است.

همچنین از طرف تولیدکنندگان و فروشندگان به خریداران صاحب مرکز فروش و مغازه ارقامی جهت جایگاه و چیدمان اجناس مورد نظر به منظور شناخت بیشتر مشتریان پرداخت می شود که موضوع فوق درخصوص آنان نیز صادق است. به عنوان نمونه می توان چیدمان اجناس در سرلاین فروشگاه های شهروند و رفاه و غیره را نام برد.

۱۰- برخی شرکتهای و مؤسسات خدماتی با مشتریان متعدد خود قراردادهایی مثلاً برای سرویس و نگهداری تنظیم می نمایند. در اینگونه موارد عملیات اجرائی قراردادهای مختلف بین کارکنان شرکت تقسیم و به عنوان مثال یک فرد در طول ماه اقدامات اجرائی صد قرارداد را تحت پوشش قرار می دهد. لذا چنانچه با تعبیرهایی هر قرارداد به صورت مستقل مشمول ماده ۳۸ و اعمال ضرائب پیمانکاری شناخته شود ممکن است بابت یک فرد علاوه بر دفتر مرکزی با کارگاه ثابت حق صد قرارداد مطالبه گردد. (بعنوان نمونه قراردادهای سرویس و نگهداری آسانسورها)

۱۱- برخی نهادها و سازمانهای دولتی و عمومی برای تسهیل امور و یا برخی کمبودها شرکتهای و مؤسساتی را طی قراردادهایی موظف می نمایند تحت عنوان کارگزار با مفاهیم مشابه به مراجعین و مشتریان خدماتی را ارائه و طبق ضوابط و جداول از پیش تعیین شده با صدور فاکتور و یا رسیدی مبالغی دریافت نمایند. مانند شرکتهایی که زیر نظر گمرکات و در محوطه اختصاصی یا غیر اختصاصی فعالیت می نمایند و یا شرکتهای کنترل کیفی، استانداردسازی و ... در این خصوص بین شرکتهای ارائه دهنده و گیرنده خدمات هیچ نوع رابطه دستوری وجود نداشته و خدمت گیرنده هیچ اختیاری جهت انتخاب و مراجعه به شرکتهای مشابهی که مورد تأییدیه نهاد و یا سازمان اصلی تعیین می کند ندارند. لذا مشمول قراردادن این نوع پرداخت ها هم ناموجه به نظر می رسد. ضمن آنکه شرکتهای ارائه دهنده خدمات بالقوه تحت پوشش قانون تأمین اجتماعی قرار دارند و پرسنلی که به کار گرفته اند به منظور انجام اینگونه خدمات می باشند. ضمن اینکه تعداد اینگونه فاکتورها در برخی از شرکتهای ارائه دهنده خدمات به حدی بالاست که دریافت مفاصاحساب موضوع ماده «۳۸» مستلزم صرف وقت و هزینه مضاعف، هم برای فعال اقتصادی و هم واحدهای اجرایی

شماره: ۹۸/۱۴۹۹۲/الف ت

۱۳۹۸/۹/۴

تاریخ

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران

سازمان بوده و باعث افزایش بی دلیل کار هیأت‌های تشخیص مطالبات نیز می‌گردد. لذا لازم است در تشخیص اسناد پیمانکاری به طور مشخص اظهار نظر گردد.

هومن حاجی پور

معاون کسب و کار

رونوشت:

جناب آقای بهمن عشقی دبیر کل محترم اتاق تهران جهت استحضار

جناب آقای محمدرضا نجفی منش رئیس محترم کمیسیون تسهیل کسب و کار اتاق تهران جهت استحضار